

de. Als opvolger van de overleden G. Berkhof werd Schoolland gevraagd om dit te helpen realiseren. Naast klassieke talen (met nadruk op Grieks) gaf hij ook de vakken logica, retorica en Nederlands. Het Literary Department moest een hoeksteen worden van Calvin College in oprichting. Dat was, zoals Schoolland zelf opmerkte, een ongelofelijk geluk. Hij kreeg de benoeming op krediet, op grond van loffelijke getuigenissen over zijn talenkennis. Na twee voortijdig afgebroken studies kon hij nauwelijks formele kwalificaties overleggen. De benoeming werd gedaan door de synode van de Christian Reformed Church (CRC), naast Grieks en Latijn ook voor de Nederlandse taal- en letterkunde. Klaas Schoolland werkte hard, was een veeleisend maar degelijk docent, en werd door collega's en studenten – die hem de bijnaam 'Socrates' of 'Old Socs' gaven, gewaardeerd. Formeel was hij in dienst van het theologische seminarie, maar de functie werd van meet af aan opgevat als onderdeel van een bredere opleiding: Calvin College.⁴⁴ Het contrast tussen zijn eigen voorspoed en de even onbegrijpelijke vroege dood van Wolter Hellental, Dirk Boersma en Bareld Schoolland zou hem levenslang blijven bezighouden. Als docent – met als aanspreektitel professor – plaatste hij bestellingen voor de bibliotheek aan Madison Avenue bij uitgever Popko Noordhoff te Groningen.⁴⁵ Daarbij werd bemiddeld door Albracht. In de CRC werd Schoolland ouderling. Plannen om alsnog zijn studie in Kampen af te maken schoten erbij in. Hij trouwde met de weduwe Pieterella ('Nellie') de Witte-Heyboer, geboren in 1859 in Zeeland. Nellie was al in de jaren zeventig geëmigreerd naar de vs. Ze had twee jonge kinderen uit haar eerste huwelijk, Martin en Mary. Haar vader was armmeester geweest, en ze droeg schrijnende herinneringen met zich mee aan de nood onder de Nederlandse arbeiders. Klaas werd voor het eerst vader op drieënveertigjarige leeftijd.

Albracht berichtte per brief over het gereformeerde leven in Groningen. Hij was daar uitstekend van op de hoogte. Zijn broer Martinus Jacobus (1840-1887) was onderwijzer, uitgever Jan Haan van de *Nieuwe Provinciale Groninger Courant* (ARP) een neef. De christelijke pers vormde een belangrijke schakel in het contact met Amerika. De opleiding in Grand Rapids was geabonneerd op Nederlandse bladen als *De Heraut*, die nauwkeurig werden gelezen. Dat Schoolland met Albracht uitvoerig correspondeerde over kerk, school en maatschappij ligt voor de hand. Verrassender is dat zij ook stevast aandacht besteedden aan medische onderwerpen en aan de psychiatrie. Met het belang de geneeskunde werden zij in hun familiekring voortdurend geconfronteerd. Gelukkig kon worden geconstateerd dat het calvinisme ook op dit terrein tot activiteit overging. Na diens vroege overlijden werd Martinus' weduwe, Sophia Albracht-Van den Worm, in 1887 directrice van het Dia-

⁴⁴ Op het titelblad van zijn handleiding voor de retorica noemt Schoolland zich dan ook 'professor in 't Nederlandsch en 't Grieksch aan de Theologische School met John Calvin College, te Grand Rapids, Mich. U.S. of A.'. *Stijl, vinding en voordracht. Beschouwingen*, uitgegeven bij P. Noordhoff, Groningen 1909.

⁴⁵ Diens bedrijf fuseerde later tot de bekende firma Wolters-Noordhoff. Cf. Henk Dronkers, *Verdwenen Nederland. Nederland in oude schoolwandplaten*, Groningen 2006.